

Łódź, dnia 24.01.2023 r.

Marcin Bugajski

Radny Sejmiku

Województwa Łódzkiego

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO BIURO PODAWCZE			
Data wpływu	25-01-2023	Godzina wpływu	13-16
Ilość załączników:			
Podpis przyjmującego:			

66 [Signature]

Sz. P. Grzegorz Schreiber
Marszałek Województwa Łódzkiego
za pośrednictwem
Sz. P. Iwony Koperskiej
Przewodniczącej Sejmiku
Województwa Łódzkiego

Interpelacja

Na podstawie § 14 Statutu Województwa Łódzkiego oraz § 45 Regulaminu Sejmiku Województwa Łódzkiego, zwracam się o udzielenie odpowiedzi na niżej postawione pytania:

Do tej pory w województwie łódzkim funkcjonowało 17 Lokalnych Grup Działania. To organizacje mające ponad 15-letni staż funkcjonowania i legitymują się wiedzą, doświadczeniem, skutecznym działaniem, brakiem przynależności do partii politycznych oraz skupiają wokół siebie wielu mieszkańców, zaangażowanych w rozwój naszych małych ojczyzn. Ponadto coroczne, obowiązkowe kontrole prowadzone przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, również potwierdzają wysoką skuteczność, doświadczenie i transparentność ich działań. Chcąc zliczyć pozyskane przez LGD środki finansowe, które zostały skierowane na rozwój województwa, możemy śmiało powiedzieć, że jest to kwota blisko 340.000.000 zł tylko w ramach dwóch perspektyw finansowych. Działalność LGD w województwie łódzkim to ponad 1200 miejsc pracy, to ponad tysiąc dużych inwestycji, to ponad 2500 mniejszych projektów i działań społecznych.

Oddolność, terytorialność i zintegrowanie oraz partnerstwo to cechy wymagane dla Lokalnych Grup Działania.

Czy te cechy widać w organizacji, strukturach, działaniach – istniejących 17 LGD w województwie łódzkim? Zdecydowanie tak. A czy widać je w organizacji, strukturach, działaniach nowych 11 LGD w województwie? Niestety nie.

Wszystkie nowe LGD powstały w pierwszym kwartale 2022 roku – tuż przed ogłoszeniem drugiego naboru, zebrania założycielskie odbywały się m.in. 01.02.2022 – Nasza Ziemia, 10.03.2022 – Ziemia Tomaszowska, 17.03.2022 – Sukces, 24.03.2022 – Na wschód od Łodzi, 12.04.2022 – Partnerstwo

Trzech Powiatów. To tylko przykłady, ale żadne nowe LGD nie powstało przed 2022 rokiem. Warto w tym miejscu zauważyć, że 22 marca 2022 Urząd Marszałkowski ogłosił drugi nabór na „Wsparcie przygotowawcze” i 06 kwietnia 2022 umożliwił składanie wniosków o dofinansowanie. Czy w roku 2019, 2020 lub 2021 nie było potrzeby oddolnej inicjatywy społecznej utworzenia nowych organizacji w regionach?

Kolejnym aspektem jest brak cechy oddolności – jak możemy odczytać na listach obecności na zebraniach założycielskich uczestniczyło w nich: Ziemia Tomaszowska – 11 osób, Przyjazny Powiat – 10 osób, Na wschód od Łodzi – 10 osób, Natura – 13 osób, Baszta – 10 osób. To znów tylko przykłady, ale czy 10 osób może reprezentować ogół społeczności lokalnych? Samorząd, przedsiębiorców, organizacje społeczne, mieszkańców? Dodatkowo nowe LGD - „powiatowe” LGD – jak są nazywane w terenie, swoim działaniem chcą objąć obszar dwóch – trzech powiatów, czyli średnio 10-15 lub więcej gminnych jednostek samorządowych, czy podane wyżej liczebności zebrań założycielskich są wystarczające podczas spotkania gremium, które dokonuje zatwierdzenia statutu, kierunków działania organizacji, wyboru organów. Czy reszta mieszkańców wiedziała o spotkaniu? Nie zostali powiadomieni? Nie zostali zaproszeni? W prosty sposób, poprzez tajność działania i działanie w ostatniej chwili – mieszkańcy wspólnot samorządowych zostali wyeliminowani z możliwości współtworzenia grupy, która docelowo ma sięgnąć po wsparcie finansowe na rozwój regionu. Przypomnę w tym miejscu część definicji tej najważniejszej cechy Leadera: „Wszyscy zainteresowani mogą brać udział w spotkaniach, konsultacjach i mają prawo do oddolnego podejmowania decyzji i kreowania przyszłej strategii”. Ale jak mieli to zrobić, jak nie pojawiło się żadne ogłoszenie, żadne zaproszenie, żadna informacja...

Kolejna, cecha terytorialność i zintegrowanie. Zgodnie z definicją tych dwóch, lokalna strategia rozwoju jest przygotowana dla danego, spójnego obszaru. Zapewnia zintegrowanie, czyli łączenie różnych podmiotów, zasobów i celów. W ramach LGD i LSR współpracują różne grupy interesu, różne podmioty reprezentujące różne grupy społeczne.

Patrząc na rozrysowaną mapę nowych LGD, można by stwierdzić, że cecha terytorialności, czyli spójności obszaru została spełniona na 100%, nawet na 200%. Województwo łódzkie to 24 powiaty ogółem (w tym 3 miasta na prawach powiatu), to 177 mniejszych jednostek samorządu terytorialnego, finalnie to obszar ponad 18.000 km² i prawie 2,5 miliona mieszkańców. W jaki sposób ludzie, którzy dotychczas się nie znali, którzy nie podejmowali inicjatyw związanych z konkretnym regionem lub terenem oraz organizacje, które do tej pory nie funkcjonowały – podzieliły województwo łódzkie bez zostawienia ani jednej samotnej gminy, bez nakładania się na siebie obszarów poszczególnych nowych LGD? Czy odbyło się jakieś wojewódzkie zebranie zainteresowanych/interesariuszy? Czy może ktoś inny dokonał podziału i wskazał, jak ma wyglądać struktura nowych LGD? Patrząc wstecz, jak tworzyły się stare LGD, po pierwsze zaczynały od małych obszarów – 2-5 samorządów lokalnych i dopiero później dokonywały rozszerzenia i powiększenia obszaru, docelowo – żeby pokryć powierzchnię całego województwa, a po drugie proces tworzenia partnerstwa, a później rozszerzania trwał średnio 2-3 lata. Nie ma możliwości, żeby dokonać takiego podziału województwa, jaki się właśnie dokonał – bez pomocy osób trzecich, koordynatora lub osoby/osób zarządzających tym procesem. I tu powróciła pierwsza cecha oddolności... A na potwierdzenie cytuję słowa Wójta Gminy Będków, które padły podczas Sesji Rady Gminy w dniu 22.04.2022 roku: *„Byliśmy wczoraj na spotkaniu drugiej (nowej) grupy. Dlaczego tak robimy? Ponieważ jest taki zamysł urzędu marszałkowskiego, a dokładnie marszałka”* oraz potwierdzenie udziału w tworzeniu nowej LGD - pracownika Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego. */pismo w imieniu mocodawcy – nowej LGD – kierowane do KRS i podpisane przez radcę prawnego - pracownika Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego – w dyspozycji/*

Odnosząc się do zintegrowania – czyli łączenia podmiotów, zasobów i celów, różnych grup interesu, podmiotów reprezentujących różne grupy społeczne, można by stwierdzić, analizując dokumentację

założycielską nowych LGD, że po raz kolejny złamano podstawową zasadę inicjatywy Leader. Jak możemy odczytać na listach obecności na zebraniach założycielskich uczestniczyło w nich: Ziemia Tomaszowska – 11 osób, Przyjazny Powiat – 10 osób, Na wschód od Łodzi – 10 osób, Natura – 13 osób, Baszta – 10 osób. To znów tylko przykłady, ale czy 10 osób może reprezentować ogół społeczności lokalnych? Samorząd, przedsiębiorców, społeczników z każdej gminy planowanej do objęcia działaniem? Jeśli by zrobić prosty rachunek, np. na przykładzie LGD Baszta – 10 osób zakłada nową LGD obejmującą ponad 15 małych samorządów. Czy wśród tych osób jest reprezentacja trzech obowiązkowych sektorów z każdej gminy?

LGD to lokalne partnerstwo, w życiu którego uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego (samorządy), z sektora społecznego (organizacje i mieszkańcy) i sektora gospodarczego (przedsiębiorcy) z różnych środowisk z danego regionu. Czyli w jaki sposób 10 osobowa lub nawet 12, 14 osobowa grupa jest w stanie stworzyć Leaderowe partnerstwo składające się z przedstawicieli wszystkich sektorów i reprezentujących wszystkie samorządy terytorialne?

Kolejnym ważnym aspektem dotyczącym budowania struktury LGD jest fakt, że uczestnicy w zebraniu założycielskim, spośród siebie wybierają tak ważne organy dla stowarzyszeń jak Zarząd i Komisję Rewizyjną. Wobec powyższego, np. w LGD Natura 12 z 13 osób uczestniczących w zebraniu założycielskim objęło zaszczytne funkcje w Zarządzie lub Komisji Rewizyjnej. Czy to jest dobra praktyka tworzenia partnerskiego stowarzyszenia? Kolejnym faktem łamania cechy i zasady partnerstwa jest udział na zebraniu założycielskim, a docelowo w organach statutowych: Zarządzie i Komisji Rewizyjnej osób bezpośrednio lub pośrednio związanych z jedną partią polityczną. To nie jest partnerstwo i przypadek, jeśli 7 osób z 10 uczestniczących w zebraniu założycielskim zasiada w Zarządzie i Komisji Rewizyjnej i jednocześnie są Radnymi Rady Powiatu reprezentującymi jedną partię polityczną, a taka sytuacja ma miejsce w LGD Przyjazny Powiat. Takie przypadki można by było mnożyć, wystarczy spojrzeć na wyciąg z KRS, skorzystać z zasobów internetu lub zapytać mieszkańców danego regionu o powiązania konkretnych osób.

Analizując krok po kroku proces tworzenia i rejestracji w KRS nowych lokalnych grup działania, można stwierdzić, że większość z nich posługuje się statutem i dokumentacją rejestrową stworzoną ewidentnie jako szablon, który został udostępniony zainteresowanym. Nieliczni dokonali w tym szablonie zmian, a niektórzy nawet nie pokusili się wykasować niewypełnionych pól ze znacznikiem cytując: „wpisz nazwę LGD”. Czy nie jest w tej sytuacji, że jedna lub grupa osób przygotowała wszystkim nowym LGD dokumentację, celem ułatwienia im startu lub wykonania za nich pracy? Czyli możliwe jest, że jednak ktoś koordynował proces zakładania nowych grup udostępniając wszystkim bez wyjątku wzorzec dokumentacji?

Ale to nie wszystko. Jednym z najważniejszych aspektów, które chciałbym podjąć w niniejszej interpelacji jest organizacja i przeprowadzenie drugiego naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Na początku warto wspomnieć, że ogłoszenie drugiego naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” nie poprzedzała żadna akcja szkoleniowa i informacyjna skierowana oficjalnie do LGD. Czy aby na pewno?

W tym miejscu proszę o wyjaśnienie w jaki sposób LGD Ziemia Tomaszowska, pismem przygotowanym 18 marca 2022r. i złożonym do KRS w dniu 21.03.2022r., zwraca się do KRS cytując: „z prośbą o przyspieszenie procesu rejestracji z uwagi na chęć udziału naszego stowarzyszenia w naborze o przyznanie pomocy finansowej w ramach: Poddziałania 19.1 „Wsparcie przygotowawcze” w ramach PROW na lata 2014-2020 Wsparcie dla Lokalnych Grup Działania „Lider”. Przedmiotowy nabór wniosków przewidziany jest w terminie 6-29 kwietnia 2022r.”

Czytając powyższe, można by przypuszczać, że LGD Ziemia Tomaszowska wiedziała o terminie konkursu jeszcze przed ogłoszeniem na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego? Jak wiemy wszystkie Samorządy Wojewódzkie biorą udział w konsultacjach dokumentacji związanej z każdym naborem wniosków o dofinansowanie. I również przy drugim naborze wniosków o przyznanie pomocy Samorząd Województwa Łódzkiego konsultował w/w dokumentację. I tu nasuwa się pytanie:

- czy intencją Pana Marszałka, składając uwagi do dokumentacji konkursowej drugiego naboru, do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi o dopuszczeniu niezarejestrowanych podmiotów w KRS, było zwiększenie szansy otrzymania wsparcia dla nowotworzonych LGD i danie im więcej czasu na dopełnienie formalności – w kontekście faktu, że wszystkie stare LGD posiadają wpis do KRS?

Należy również podkreślić, że rozporządzenie nie zawiera w tym zakresie żadnego wyjątku, w odniesieniu do dopuszczalności złożenia wniosku przez stowarzyszenie, które nie zostało jeszcze wpisane do KRS. Wyjątek taki dopuszczono na poziomie instrukcji, która nie jest aktem prawnym i ma charakter wyłącznie pomocniczy, tj. ma ułatwić wnioskodawcom poprawne wypełnienie wniosku. Innymi słowy, zgodnie z rozporządzeniem wsparcie jest przyznawane wyłącznie LGD, a więc zarejestrowanym stowarzyszeniom (których byt prawny potwierdza wpis do KRS). Dopuszczenie do składania wniosków przez podmioty niezarejestrowane może stanowić o nierównym traktowaniu uczestników naboru.

Kolejnym ważnym aspektem są fakty dotyczące bezpośrednio czynności związanych z przygotowaniem i składaniem dokumentacji w drugim naborze wniosków o przyznanie pomocy przez nowe LGD oraz procedowanie tejże dokumentacji przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego. Analizę zacznę od załącznika – jak mówi instrukcja wypełniania wniosku – obowiązkowego: „Decyzja o wpisie producenta do ewidencji producentów”. Zgodnie z procedurą wydawania przez ARiMR w/w decyzji, zarejestrowany w KRS podmiot, posiadający osobowość prawną – składa odpowiedni wniosek i może taką decyzję uzyskać. I tu rodzi się pytanie:

W jaki sposób organizacja nie zarejestrowana w KRS mogła załączyć do wniosku załącznik obowiązkowy w postaci decyzji? W jaki sposób niezarejestrowana organizacja mogła wpisać w formularz wniosku numer NIP, REGON – jeszcze go nie posiadając? Podobnie numer konta bankowego? Mając na uwadze wykładnię prawną, interpretacje i orzeczenia: wpis nowej organizacji do KRS ma charakter konstytutywny, co oznacza, że dopiero od momentu jego dokonania organizacja może rozpocząć działalność, dla której została powołana. Odszukując definicję „wpisu konstytutywnego”, możemy odczytać:

-wpis konstytutywny można inaczej nazwać prawotwórczym, stanowiącym. Wpis ten oznacza, że dokonanie wpisu do KRS tworzy stan prawny. Działania „stowarzyszenia” przed zarejestrowaniem w KRS, jest działaniem grupy osób (grupy nieformalnej), a nie podmiotu w postaci stowarzyszenia. I tu znając status organizacji przed rejestracją, ponawiam pytanie: czy zgodnie z definicją grupa osób (grupa nieformalna) może otrzymać „Decyzję o wpisie producenta do ewidencji producentów”, jeśli tak, jakie pozycje wpisuje pod nazwą nip, regon, nazwa organizacji, numer konta bankowego i kto prawnie reprezentuje organizację – przed uzyskaniem wpisu do KRS? Czy zatem jest możliwe, że organizacja, która uzyskała wpis do KRS: np. LGD Sukces - 09.06.2022, LGD Obszar Zielonej Energii - 24.06.2022, LGD Natura - 09.06.2022, LGD Partnerstwo Trzech Powiatów - 25.07.2022 i LGD Baszta - 05.07.2022 otrzymała po tym terminie w/w decyzję i w skuteczny sposób w trybie uzupełnień załączyła odpowiedni dokument i podpisała umowę o dofinansowanie? Czy nie zostały sztucznie stworzone warunki – przedłużające ocenę i weryfikację wniosków, żeby nowe organizacje uzyskały odpowiednie załączniki? Mając na uwadze, że 29 kwietnia 2022r. zakończył się nabór wniosków, a organizacja otrzymała wpis do KRS 25.07.2022 – stanowi to 87 dni kalendarzowych, przy założeniu, że

wraz z wpisem złożyła dokumentację do UMWł. Kolejny przypadek: 67 dni kalendarzowych, kolejny: 56 dni i 41 dni.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie przygotowawcze” - § 12, mówi: W terminie miesiąca od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie pomocy, właściwy organ samorządu województwa: 1) wzywa wnioskodawcę do zawarcia umowy – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o przyznanie pomocy; 2) informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy – w przypadku gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy. Ważny jest także jej § 14. Stanowi on, iż wezwanie wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

Odnosząc się do w/w rozporządzenia i analizując dokumentację dostępną w KRS, możemy stwierdzić, że pismem z 27 maja 2022r. Samorząd Województwa wzywa LGD Sukces do dokonania uzupełnienia / usunięcia braków / omyłek i przedstawienia wyjaśnień m. in. w kwestiach braku: numeru identyfikacyjnego producenta, braku numeru nip, braku numeru regon, braku numeru KRS. Dodatkowo wzywa do uzupełnienia załączników w postaci: decyzji o wpisie producenta oraz do udokumentowania członkostwa i reprezentacji poszczególnych sektorów. Jednocześnie organizacja otrzymuje 14 dni na złożenie uzupełnienia – czyli prawdopodobnie złożenie uzupełnień przypada na 10.06.2022, a 13.06.2022 mija ustawowy czas na podpisanie umowy. 09.06.2022r. LGD otrzymuje wpis do KRS i zakładając sprawność organizacyjną jest wielce prawdopodobne, że uzupełnienia składa w odpowiednim czasie i dopełnione są wszystkie formalności. A co w przypadku LGD Obszar Zielonej Energii – wpis do KRS - 24.06.2022, LGD Partnerstwo Trzech Powiatów – wpis do KRS - 25.07.2022 i LGD Baszta – wpis do KRS - 05.07.2022r., czy nie zostały przekroczone terminy zawarte w rozporządzeniu i zgodnie § 12 pkt. 2) Samorząd Województwa powinien poinformować wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy?

Jedną z ostatnich kwestii jakie chciałbym poruszyć, jednakże bardzo ważną, jest rozszerzanie się składu członkowskiego nowych LGD, na wezwanie do uzupełnień przez Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego w temacie reprezentacji poszczególnych sektorów i obszarów poszczególnych gmin. Jak wspominałem na początku wypowiedzi, w zebraniach założycielskich uczestniczyło niekiedy 10 osób, 12 – 14 osób, niekiedy więcej. Przyjrzyjmy się bliżej poszczególnym LGD: LGD Obszar Zielonej Energii – swoim działaniem objęła teren 19 samorządów – wtedy potrzebnych jest min. 57 osób (a w spotkaniu założycielskim uczestniczyło 26 osób, wpis do KRS otrzymali 24.06.2022), LGD Natura – 15 samorządów – potrzebnych min. 45 osób (a w spotkaniu założycielskim uczestniczyło 13 osób, wpis do KRS otrzymali 09.06.2022r.), LGD Partnerstwo Trzech Powiatów – 25 samorządów – potrzebnych min. 75 osób (a w spotkaniu założycielskim uczestniczyło 14 osób, wpis do KRS otrzymali 25.07.2022r.) Dlaczego ilość osób i data wpisu jest ważna? Ponieważ przed datą wpisu, jak wskazywałem wcześniej - dopóki organizacja nie zostanie zarejestrowana w KRS, to nie istnieje, nie ma możliwości działania, w tym nie ma możliwości podejmowania uchwał i dokonywania rozszerzenia składu. Jak zatem wytłumaczyć fakt, że część nowych LGD pomimo braku reprezentacji, późnej rejestracji w KRS podpisały umowy o dofinansowanie? Przeoczenie? Niedopatrzanie? Czy tworzenie sprzyjających i nierównych warunków dla LGD startujących w konkursie?

Kolejnym ważnym zagadnieniem, o odniesienie do którego proszę Pana Marszałka jest to, Województwo Łódzkie jak i wszystkie inne w Polsce otrzymało możliwość zdecydowania, że Lokalne Strategie Rozwoju finansowane będą mono lub wielofunduszowe. Z jednej strony jest to trudne zadanie, wymagające jeszcze większego nakładu pracy, ale z drugiej dające możliwość dla LGD i obszaru województwa skorzystania z większej ilości dostępnych środków pomocowych. I pomimo

zabiegów Łódzkiej Sieci oraz skierowanego do Państwa pisma Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zachęcającego do wdrożenia wielofunduszowości, Samorząd Województwa podjął decyzję, że wielofunduszowość w RLKS w województwie łódzkim będzie niedostępna. Pragnę poznać powody dla takiej decyzji, jeżeli działające w województwie LGD są sprawne, doświadczone, mają zasoby kadrowe i jak pokazują tabele z początku wypowiedzi, skutecznie wdrażają PROW i są gotowe, żeby podjąć i stawić czoło wyzwaniu realizacji podejścia wielofunduszowego w PROW?

W związku z powyższym proszę o udzielenie odpowiedzi na wyżej postawione pytania.

Marcin Bugajski